

Pope Luterlik kirik

Foto autor: Popes luterāņu baznīcas foto arhīvs

Pope kirik on riikliku tähtsusega arhitektuurimälestis ja sisaldab riikliku tähtsusega kunstiojekte – altar, pingid, kooriruum, kantsel, välisukse portaal ja -tiivad, samuti Läti ainus maalingutega tornikell, mis on riikliku tähtsusega kultuuri- ja ajaloomälestis. Pope kiriku barokse sissepääsuportaali frontoonile on paigutatud von Baeri ja von Medemi liidu vapp, mida hoiab tagajalgadel vapilõvide paar. Vapi kohal on jagatud aastaarv „17“ ja „71“, mis näitab kiriku ehituse algusaastat. Kirikuhoovis on lehise- ja pärnaistandused, mis koos mõisa haljastusega moodustavad stiili poolest ühtse maastiku.

Pope kiriku ehitajaks peetakse parun Ulrich Johann von Baeri leske Louise Charlotte von Baeri, kes enne mõisa kolimist käskis oma mõisas põletatud tellistest ehitada Pope kiriku. Pope kirik pühitseti sisse 1786. aasta 7. oktoobril.

Kirik on krohvitud ja valgeks lubjatud ühelööviline piklik kivihoone, millel on trapetsikujuline altariosa ja nelinurkne barokse tornikiivriga torn.

Pikisuunale on lisatud käärkamber. Kirikuruumi pikifassaadil ja altariosas on kõrged poolkaares aknad.

1770. gadā Luīze Šarlote Ances pulksteņmeistaram Rūdolfam Gīzī pasūtīja torņa pulksteni ar uzrakstu: Charlotta da Behr née de Medem ma lessés faire. Rud: Guisy ma fait 'a Anzen.

Pulksteņa mehānisms vairs nedarbojas.

1879. gadā ēka un tās iekārta, tai skaitā altāris, kapitāli pārbūvēta. Barons Kārlis Johans fon Bērs licis baznīcu pārbūvēt, ierīkojot labajā pusē īpašus sēdekļus muižniekiem un arī atsevišķu ieeju. (ieeja aizmūrēta un sēdekļi izņemti Latvijas brīvvalsts laikā).

1770. aastal tellis Louise Charlotte Ance kellameistrilt Rūdolfs Gīzīsell tornikella, millel oli kiri: Charlotta da Behr née de Medem ma lessés faire. Rud: Guisy ma fait 'a Anzen. Kellamehhanism enam ei tööta.

1879. aastal ehitati hoone ja selle sisemus, sealhulgas ka altar, täielikult ümber. Parun Carl Johann von Baer käskis kiriku ümber ehitada, paigaldades paremale poolele spetsiaalsed istmed aadlike jaoks ja ka eraldi sissepääsu (Läti vabariigi ajal müüriti sissepääs kinni ja istmed eemaldati). Sissepääsu kohal on puitpostidele toetuv kooriruum poolkaares kõrgendatud keskosaga.

1898. aastal ehitatud firma E. F. Walcker & Co orel. Tammepuidust altarijetaabli keskse, vertikaalselt kolmeks osaks jagatud terava tipuga nišis on tundmatu professionaalse kunstniku maal „Kolgata“. Retaabli ülaosa kaunistab ehisviil, millel on ristilill, ehistornid ja ronilehed. Retaabli vasakul poolel sulgeb aplikaatiivsete gooti ornamentidega kaunistatud tahvli ülaosa von Medemi ja von Baeri liidu vapp. Retaabli paremal poolel von Lamsdorffi ja von Baeri liidu vapp. Sõjajärgsetel aastatel said vapid kahjustada.

+371+ 371 26005886

zheimiishi@inbox.lv

CV24+XW Pope, Popes pagasts, Latvija

